

Comanegra, una dècada de creativitat eclèctica

L'editorial dirigida per Joan Sala va començar com un experiment i ara publica 60 títols a l'any

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

L'editor Joan Sala, el quart començant per la dreta, amb alguns dels autors que han publicat a Comanegra. PERE VIRGILI

El primer llibre de Comanegra és *Diari d'un astre intercomarcal*, de Quimi Portet, publicat el 2007, i mostra dues de les constants del projecte que dirigeix Joan Sala i Torrent: l'originalitat i la capacitat de sorprendre. "Comanegra va sorgir com un experiment a partir d'uns sopars que fèiem un grup d'amics els dimecres –comenta l'editor–. Vam començar amb molta il·lusió i pocs llibres, com qui quedava per anar a jugar a futbol". En aquesta primera etapa van apostar per títols com *Cuina catalana de veritat*, de Pere Sans, revisió i ampliació d'un clàssic de la gastronomia del país, i *La Sra. Rius, de moral distraïda*, de Julián Peiró.

"Va arribar un moment en què vam haver de decidir si tancàvem o professionalitzàvem l'empresa", afegeix. Va optar per la segona opció. Llicenciat en biologia i fins llavors empresari de la indústria càrnica, Joan Sala s'ha dedicat a l'edició a temps complet des del 2013, quan ja tenia 54 anys. El 2010 havia arribat el primer *bestseller* de l'editorial, *La llei del mirall*, de Yoshinori Noguchi, que es va mantenir a la llista de més venuts durant mesos, i al llarg dels anys se n'han venut més de 100.000 exemplars. "El 2014 publicàvem 30 títols a l'any, el 2015, 45, i el 2016, 60, és a dir, més d'un per setmana –diu–

No creixerem més: som un equip de cinc persones!" Al catàleg de l'editorial hi ha 276 títols. "Sobretot publiquem no-ficció, però l'any que ve ens atrevim a entrar en el difícil territori de la narrativa –continua–, amb una sèrie de set títols d'autors reconeguts catalans que s'han avingut a participar en un projecte del qual no podem revelar res fins al gener de l'any que ve". Venint de Comanegra serà, per força, una proposta singular. Entre els títols que

'Dramaticles': és hora de tornar a llegir teatre

Una de les últimes col·leccions que Comanegra ha tirat endavant –juntament amb l'Institut del Teatre– és *Dramaticles*. Des del 2016 publica sis títols a l'any amb l'objectiu que els lectors puguin tornar a tenir a l'abast obres de teatre d'autors internacionals i catalans. En el primer apartat destaquen títols de Luigi Pirandello, Harold Pinter i la recent *Antígona* de Jean Anouilh. En el segon, Estel Solé, Llätzer Garcia, Lluïsa Cunill i David Plana, de qui acaben de publicar *Els encantats*.

han publicat hi figura la reedició de *Barcelona pam a pam*, d'Alexandre Cirici, acompanyada d'un volum en què Itziar González repassa les transformacions que ha viscut la ciutat durant les últimes dècades, però també l'assaig d'Arnau Puig *De una filosofia de la itinerància*, la recuperació de l'obra de Rosa Maria Arquimbau o la publicació d'un inèdit de Jordi Sarsanedas, *Palimpsest*, les memòries de Quico Pi de la Serra, el rescat de Pedro Roca, "*el boixador literato*", a càrrec de Julià Guillamon, el projecte *Gira Barcelona*, en què 12 autors contemporanis actualitzaven *La noria*, una de les millors novel·les de Luis Romero. Tot això sense oblidar l'exquisida línia infantil, amb tandems com el de Pere Calders i Pep Boatella, que acaba d'il·lustrar un llibre de Manuel de Pedrolo.

"Comanegra és una editorial amb una personalitat molt oberta", destaca Pilar Beltran, d'Edicions 62. Isabel Martí explica que Sala "treballa amb un equip molt jove i bo" i "la manca de complexos a l'hora de recuperar autors catalans". La llibretera de Jaimes, Montse Porta, diu que "els llibres de Comanegra són diferents de la resta, sempre tenen un valor afegit", i Eric del Arco, de Documenta, s'atreveix a donar una definició compacta que sintetitza la proposta de l'editorial: "Comanegra és sinònim d'eclecticisme".

MINÚCIES

JORDI LLOVET

D'Annunzio

Gabriele de nom de fonts, D'Annunzio (1863-1938) va ser un escriptor italià molt notable, el currículum del qual només està tacat, que ja és cosa, per la seva filiació feixista durant una colla d'anys. En realitat, això anava de bracet amb la seva manera de ser: prepotent, atrabiliari, poc dialogant i espectacular. Era, com s'havia dit durant molts anys a Barcelona, un "tifa". Pregonava les seves virtuts, només parlava d'ell mateix, s'estufava contínuament i es considerava superior a la resta de la humanitat. El cert és que va ser un gran escriptor; de la mateixa manera, com vam dir la setmana passada, que Heidegger és un dels filòsofs més importants que hi ha hagut després de Parmènides, Plató i Aristòtil, i, amb tot, va afiliar-se al partit nazi amb tota la tranquil·litat i el convenciment del món.

D'Annunzio va escriure llibres memorables, uns quants dels quals van ser passats a la pantalla amb excel·lència, com va fer Visconti amb *L'innocente*. Un dia, els diaris d'Itàlia van publicar la notícia que havia caigut del cavall fent una passejada, i que el seu estat era greu. Els seus amics van córrer a casa seva per interessar-se per la seva salut. El van trobar tan tranquil. "Home –van dir–, que no estaves tan malament?" Ell va respondre: "Jo mateix he publicat la notícia. Tenia ganes de rebre visites".

En una ocasió va contractar dos mariners perquè pilotessin un vaixell d'un conegut seu; però va resultar que cap dels dos en sabia, de navegar amb aquella mena de barca. Com que eren tan inexperts, el vaixell va estar punt de bolcar, i D'Annunzio i el seu amic, a punt d'ofegar-se. Però van arribar a port, al final, sans i estalvis. Llavors els van preguntar: "Com se us ha acudit contractar aquests dos mariners, que no saben navegar?" D'Annunzio, amb gran èmfasi, que era el que sempre gastava, va dir que els havia agafat pels noms que tenien: Valente Valori i Domenico Santillozzo. "I això què hi fa?", li van preguntar. L'escriptor va respondre: "A la gent vulgar els és igual una cosa així, però un poeta en té prou trobant dues persones amb uns noms tan bonics per contractar-los per al que sigui". Això passa molt sovint, en el món de les lletres. Mallarmé, per exemple, adorava la paraula francesa *abolir*. I va fer poemes sencers només pel gust de fer-la servir graciosament. Coses dels poetes! ◆◆

GETTY